

236031

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหายาเสพติด
ในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร

Participatory Model of Community Leaders in Narcotic Prevention
in Chumphon Province

โกวิท ชนะ
Kovit Chana

ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาชุมชนเมืองและชนบท
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Master of Public Administration Term Paper in Urban and Rural
Community Development and Administration
Phetchaburi Rajabhat University

2554

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้เป็นที่ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

000247069

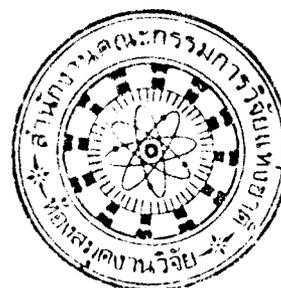
236031

**รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติด
ในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร**

**Participatory Model of Community Leaders in Narcotic Prevention
in Chumphon Province**

**โกวิท ชนะ
Kovit Chana**

**ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี**

**Master of Public Administration Term Paper in Urban and Rural
Community Development and Administration**

Phetchaburi Rajabhat University

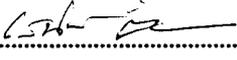
2554

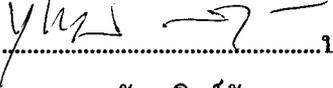
ภาคนิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

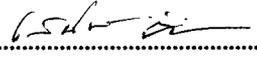
ชื่อภาคินพนธ์ รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติด ในเขตพื้นที่
จังหวัดชุมพร
ผู้เขียน จำสืบตำรวจโกวิทย์ ชะนะ
สาขาวิชา การบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท

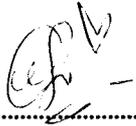
อาจารย์ที่ปรึกษาภาคินพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

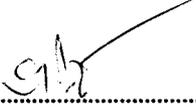

.....ประธานกรรมการ
(ดร.เสนห์ คำแพง)

.....ประธานกรรมการ
(ดร.บุญร่าคม สิงห์ชัย)

.....กรรมการ
(ดร.เสนห์ คำแพง)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(รองศาสตราจารย์สุนันท์ นีลพงษ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้นำภาคินพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาโรช เผือกบัวขาว)
บัณฑิตศึกษา
ศูนย์จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัต กลิ่นงาม)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อภาคินพนธ์ รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหายาเสพติด ในเขตพื้นที่
จังหวัดชุมพร ผู้เขียน จำติบดำรงโกวิทย์ ษณะ สาขาวิชา การบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและ
ชนบท พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

236031

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกัน
ปัญหายาเสพติด 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหายาเสพติด จำแนก
ตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหายาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัด
ชุมพร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลใน
จังหวัดชุมพร จำนวน 340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การ
เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ และหาค่าความสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหายาเสพติดในจังหวัดชุมพร โดยรวม
อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการดำเนินการแก้ไข
ปัญหา ด้านการประเมินผล และด้านการเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา และด้านการวิเคราะห์ปัญหา
2. เพศ และรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหายาเสพติด
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และอายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วม
ในการป้องกันปัญหายาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตำแหน่งหน้าที่
ส่วนอำเภอที่อาศัยแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหายาเสพติดไม่แตกต่างกัน
3. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหายาเสพติดมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้ง 4 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบสุขภาพอนามัย รูปแบบจิตวิทยา
สังคม รูปแบบสังคม-วัฒนธรรม และรูปแบบศีลธรรม-กฎหมาย ตามลำดับ

ข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้นำชุมชนมีการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน
เกี่ยวกับโทษที่เกิดขึ้นจากการใช้ยาเสพติด การยับยั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน และการสร้าง
ความเป็นกันเองแก่ประชาชนในพื้นที่

Term Paper Title : Participatory Model of Community Leaders in Narcotic Prevention in Chumphon Province **Author :** Pol.Sgt.Maj.Kovit Chana **Major :** Urban and Rural Community Development and Administration **Year :** 2011

Abstract

236031

The purposes of this research were to : 1) examine level of participation of community leaders in narcotic prevention in Chumphon province 2) compare participation of the community leaders in narcotic prevention based on their personal factors and 3) determine relationships between participatory model and participation of the community leaders in narcotic prevention. The participants were 340 community leaders including village leaders, municipal council members and subdistrict administrative organization council members randomly drawn from the organizations in Chumphon province. A questionnaire was used for data collection. The data were analyzed with statistical methods to determine frequency, percentage, mean and standard deviation, t-test, Scheffé post hoc, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The research results were as follows :

1. The participation of community leaders in narcotic prevention in Chumphon province was at moderate level, ranging from top to bottom as providing public service, treating with fairness and equality, and giving cooperation, respectively.
2. Difference in gender and family income of the community leaders yielded different participation in the narcotic prevention significantly at 0.01 level. Difference in age and education level of the community leaders yielded different participation in the narcotic prevention significantly at 0.05 level. Difference in positional status and district residential area did not yield any significant participation.
3. The participatory model was positively related to the participation of the community leaders in narcotic prevention in a moderate level with the significant level of 0.01 in all four models, namely, health model, socio-psychology model, socio-cultural model and moral-and-law model respectively.

The findings indicated that the community leaders perform their role in distribution of information, regarding the harms of narcotic, narcotics control and enforcement, as well as the role of building friendly relationships among community members.

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก คร.เสน่ห์ คำแพง อาจารย์ที่ปรึกษา คร.บุษราคัม ทรัพย์อุดมผล ประธานกรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์สุนันท์ นิลพงษ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งให้คำแนะนำและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำภาคนิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ประสาทวิชาให้

ขอกราบขอบพระคุณ พันตำรวจโทชนินทร์ ฅรงค่น้อย พงส. (สบ 3) สก.ปะทิว พันตำรวจโทนิรันดร์ กันจุก พงส. (สบ 2) สก.บ้านมาบอำมฤต และพันตำรวจโทนิวัชร อยู่ยืนยง สวป. สก.ปะทิว ที่ได้อนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกท่าน ที่ให้ความร่วมในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้จนทำให้ผู้เขียนได้ข้อมูลการวิจัยที่สมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากภาคนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นสิ่งบูชาพระคุณบิดามารดา บुरพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนชี้แนวทางอันเป็นประโยชน์ที่มีคุณค่าให้แก่ผู้เขียนมาตลอด และขอมอบความรู้ที่ได้เพียรพยายามเรียบเรียงค้นคว้าเป็นวิทยาทานแก่ผู้สนใจทั่วไป

โกวิท ชนะ

มกราคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพประกอบ.....	(10)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับขยาเสพติด.....	24
แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาขยาเสพติด.....	35
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่.....	46
แนวคิดเกี่ยวกับการน่านโยบายไปปฏิบัติ.....	50
ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดชุมพร.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	70
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	73
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	73

เครื่องมือในการวิจัย.....	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
4 ผลการวิจัย.....	78
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล.....	79
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติด.....	81
ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	86
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	109
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	110
สรุปผลการวิจัย.....	110
การอภิปรายผล.....	113
ข้อเสนอแนะ.....	116
บรรณานุกรม.....	118
ภาคผนวก.....	123
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	124
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	128
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	136
ประวัติผู้เขียน.....	139

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชุมพร.....	74
4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล.....	79
4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รูปแบบการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต.....	81
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต รูปแบบ ศีลธรรม-กฎหมาย.....	82
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต รูปแบบ สุขภาพอนามัย.....	83
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต รูปแบบ จิตวิทยาสังคม.....	84
4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต รูปแบบ สังคม-วัฒนธรรม.....	85
4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา สุขภาพจิตในจังหวัดชุมพร โดยรวม.....	86
4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา สุขภาพจิตในจังหวัดชุมพร ด้านการวิเคราะห์ปัญหา.....	87
4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา สุขภาพจิตในจังหวัดชุมพร ด้านการเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา.....	88
4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา สุขภาพจิตในจังหวัดชุมพร ด้านการดำเนินการแก้ไขปัญหา.....	89
4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา สุขภาพจิตในจังหวัดชุมพร ด้านการรับผลประโยชน์.....	90
4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา สุขภาพจิตในจังหวัดชุมพร ด้านการประเมินผล.....	91
4.13 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในจังหวัด ชุมพร จำแนกตามเพศ.....	92

4.14	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในจังหวัดชุมพร จำแนกตามอายุ.....	93
4.15	เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในจังหวัด ชุมพร จำแนกตามอายุ.....	94
4.16	การทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในจังหวัดชุมพร จำแนกตามอายุ.....	95
4.17	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในจังหวัดชุมพร จำแนกตามระดับการศึกษา.....	96
4.18	เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในจังหวัด ชุมพร จำแนกตามระดับการศึกษา.....	97
4.19	การทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในจังหวัดชุมพร จำแนกตามระดับการศึกษา.....	98
4.20	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในจังหวัดชุมพร จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่.....	100
4.21	เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในจังหวัด ชุมพร จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่.....	101
4.22	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา ยา เสพติดในจังหวัดชุมพร จำแนกตามรายได้ของครอบครัว.....	102
4.23	เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในจังหวัด ชุมพร จำแนกตามรายได้ของครอบครัว.....	103
4.24	การทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในจังหวัดชุมพร จำแนกตามรายได้ของครอบครัว.....	104
4.25	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา ยา เสพติดในจังหวัดชุมพร จำแนกตามอำเภอที่อาศัย.....	105
4.26	เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในจังหวัด ชุมพร จำแนกตามอำเภอที่อาศัย.....	107
4.27	การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด กับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร...	108

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2.1	รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวความคิดของโคเฮนและอัททอพฟี่.....	16
2.2	ตัวแบบ (Models) ของการวิเคราะห์การปฏิบัติตามนโยบาย.....	52